

Základní škola Borová Borová 111, PSČ 569 82, okr. Svitavy IČO: 60121602, e-mail: zs.borova@seznam.cz, tel.:461 743 153 ID datové schránky:qj9yefg, web: www.skolaborova.cz	
ŠKOLNÍ ŘÁD	
Číslo jednací:	
Vydává:	Mgr. Hana Chadimová – ředitelka školy
Datum vydání:	
Datum projednání na pedagogické radě:	27. 8. 2018
Datum schválení Školskou radou	5. 9. 2018
Platnost:	Od 1. 9. 2018
Závaznost:	Pro všechny zaměstnance školy, žáky školy a jejich zákonné zástupce
Nahrazuje:	Školní řád ze dne: 1. 9. 2016

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy.

a) Práva žáků a jejich zákonných zástupců:

Žáci mají právo:

- na výchovu, vzdělání a zacházení, které respektují Úmluvu o právech dítěte
- na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání a hodnocení výsledků /viz § 51/
- vyjadřovat se svobodně adekvátní formou ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž tomuto musí být věnována patřičná pozornost ze strany všech zaměstnanců školy
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo poradenského zařízení
- žáci mají právo na odpočinek, na svobodnou účast v kulturním a uměleckém životě
- žáci musí být chráněni před fyzickým nebo psychickým násilím a nedbalým zacházením, distribucí a užíváním drog, alkoholu, kouřením, zanedbáváním, nelidským a ponižujícím zacházením, které by poškodilo zdraví dítěte nebo jeho rozvoj, zároveň na ochranu před ostatními patologickými jevy
- na svobodu projevu, myšlení, vyznání, ochranu soukromí
- na směřování výchovy k rozvoji jeho osobnosti, úctě k lidským právům, zákonným zástupcům, kultuře, apod.
- na přípravu na zodpovědný život ve svobodné společnosti
- žák má právo na respektování své jedinečnosti, individuální přístup, na metody a formy

výuky odpovídající věkovým a individuálním zvláštnostem dítěte (doučování, IVP, nápravu VPU, slovní hodnocení, apod.)

- žák má právo na ochranu před jakoukoli formou šikany, kyberšikany, diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole
- žák má právo požádat o pomoc nebo radu kohokoli z pracovníků školy – pokud se žák cítí v jakékoli nepohodě nebo má nějaké trápení - pracovník školy je povinen věnovat tomu vždy náležitou pozornost

Žáci jsou povinni:

- pravidelně a včas docházet do školy a řádně se vzdělávat
- účastnit se vyučování nepovinných předmětů a docházet do zájmových kroužků, do školní družiny, což je pro přihlášené žáky povinné, odhlásit se mohou ke konci 1. pololetí
- dokládat svůj odchod z vyučování před jeho ukončením písemnou omluvou opatřenou podpisem zákonného zástupce, aktuálním datem, informací o způsobu odchodu žáka
- neopouštět školní budovu nebo jídelnu bez vědomí zaměstnanců školy nebo vedoucích záj. kroužků, vyučujícího náboženství)
- v době mimo vyučování zůstat ve škole jen se svolením vyučujících nebo zajištěného dozoru (pověřeného zaměstnance školy, vedoucí zájmových kroužků, vyučujícího náboženství) a pod jejich dohledem
- účastnit se akcí pořádaných školou
- dodržovat školní a vnitřní řád i předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti s nimiž byli seznámeni
- připravovat se na vyučování, nosit pomůcky dle pokynů vyučujícího
- pečovat o svěřené pomůcky, šetřit zařízení i majetek školy, svévolně zničené nahradit
- nenosit do školy cenné nebo zdraví nebezpečné předměty, v nevyhnutelných případech tyto uschovat u zaměstnance školy, s předměty neobchodovat
- dodržovat zásady slušného chování ve škole i na veřejnosti (spolužáci, zaměstnanci školy, zákonní zástupci žáků, zaměstnanci jídelny, vedoucí zájmových kroužků, aj.)
- dbát pravidel silničního provozu pro chodce i cyklisty, žáci mladší 10-ti let smí jezdit na kole pouze v doprovodu zletilé osoby, v opačném případě odpovědnost přebírá zákonný zástupce žáka
- dále je žák povinen dbát pokynů všech zaměstnanců školy, školní jídelny a mateřské školy, nebo zajištěného dozoru (vedoucí záj. kroužků, vyučujícího náboženství)
- chránit zdraví své i svých spolužáků, neběhat po chodbách ani jiných prostorách školy, o pohybu mimo svoji třídu vždy uvědomit svého učitele, vychovatele nebo zajištěného dozoru (školnice, vedoucí záj. kroužků, vyučujícího náboženství)
- dodržovat hygienické zásady
- dodržovat Řád tělocvičny (sokolovny), dodržovat dohodnutá pravidla při pobytu na školním hřišti, v jídelně, na akcích pořádaných školou
- každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu zaměstnanci školy (vedoucímu záj. kroužků, vyučujícímu náboženství)
- plnit pravidla používání informačních komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů
mobilní telefony jsou povoleny pouze v nutných případech, žák telefon před vyučováním odevzdá vyučujícímu, od kterého si ho sám opět po vyučování vyzvedne, ostatní přehrávače /MP3,... aj./, nejsou povoleny – porušením těchto pravidel bude s žákem řešeno v souladu se ŠŘ
- žákům je zakázáno zj. kouření, pití alkoholu, užívání omamných látek, šikanování ostatních žáků, aj. viz odst. 1(režim školy) – soc. pat. jevy
- při porušení povinností stanovených tímto školním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitel
 - b) důtku třídního učitele
 - c) důtku ředitele školy
 - d) snížený stupeň z chování (2,3)
- škola neprodleně oznámí uložení napomenutí, důtky nebo sníženého stupně z chování

a jeho důvody prokazatelným způsobem (písemně - žákovská knížka, dopis) žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy – osobní spis žáka, katalogový list žáka, zápis z porad zaměstnanců školy - pedagogický deník

Zákonní zástupci žáků mají právo zejména na:

- svobodnou volbu školy pro své dítě
- informace o průběhu vzdělávání svého dítěte ve škole
- informace o škole podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím
- nahlížet do výroční zprávy, pořizovat si z ní opisy a výpisy
- právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 zákona (školský zákon)
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání (školský zákon)
- u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní (např. výuka podle IVP, plán pedagogické podpory, pedagogická intervence), a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení (PPP, SPC) viz vzdělávání žáků s SVP
- volit a být voleni do školské rady
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání žáka
- nejsou-li zákonní zástupci žáka spokojeni s některou skutečností vzdělávání svého dítěte mohou se obrátit na třídního učitele, ředitele školy, příslušný odbor školství nebo ČŠI
- požádat o přezkoušení nebo komisionální přezkoušení žáka
- ochranu svého dítěte před sociálně patologickými jevy, zj. před požíváním alkoholu, kouřením, návykovými látkami, šikanou, kyberšikanou, týráním, ponižováním, násilným chováním, krádežemi, aj.
- zákonný zástupce žáka/žákyně má právo na přístup k údajům a pořízení kopie zpracovávaných osobních údajů, na informace o způsobu jejich zpracování
- zákonný zástupce žáka může požadovat omezení zpracování, proti zpracování pro vnitřní účely, může podat námitku, dále může podat stížnost u Úřadu pro ochranu osobních údajů
- zákonný zástupce žáka/žákyně má právo svolení i souhlas, který škole poskytl, kdykoliv odvolat, požadovat výmaz a opravu osobních údajů, a to e-mailem, telefonicky či dopisem předaným či zaslaným škole
- odvoláním svolení a souhlasu není dotčena zákonnost použití osobních údajů do doby tohoto odvolání – viz obecné nařízení na ochranu osobních údajů neboli GDPR (General Data Protection Regulation)

Zákonní zástupci jsou povinni:

- zajistit, aby žák docházel do školy řádně pravidelně a včas
- uvolnění žáka z vyučování nebo ŠD musí být omluveno osobně zákonným zástupcem nebo písemně omluvenkou obsahující datum, hodinu odchodu, způsob odchodu a podpis zákonného zástupce žáka
- dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nebo zájmových kroužcích a náboženství
- na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se žáka
- informovat školu o zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech ovlivňujících průběh vzdělávání
- oznamovat škole údaje podle § 28 odst. 2 a 3, tedy osobní údaje nutné pro vedení školní matriky
- nepřítomnost dokládat písemně omluvenkou obsahující datum, hodinu odchodu, způsob odchodu a podpis zákonného zástupce žáka

Docházka do školy a pravidla pro omlouvání žáků z výuky:

- nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z důvodů předem známých, požádá zákonný zástupce žáka

- třídního učitele nebo ředitele školy o uvolnění z vyučování písemně předem
- nepřítomnost ve škole nebo na akcích pořádaných školou může být omluvena jen pro nemoc a z vážných rodinných nebo úředních důvodů, v odůvodněných případech může škola požadovat lékařské potvrzení nebo jiný úřední doklad
 - nemůže-li se žák zúčastnit z nepředvídatelných důvodů vyučování, je zákonný zástupce žáka povinen nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka oznámit třídnímu učitelovi důvod nepřítomnosti
 - uvolnění z jedné vyučovací hodiny poskytuje vyučující dané hodiny, na jeden den třídní učitel, na více dnů ředitel školy
 - má-li být žák uvolněn z vyučování dříve, než stanoví rozvrh hodin, musí být omluven dopředu osobně, nebo písemnou omluvenkou, která obsahuje datum, hodinu odchodu, informaci zda odchází žák sám či s doprovodem konkrétní osoby a podpis zákonného zástupce žáka
 - jakákoli dlouhodobá zdravotní omezení pro tělesnou výchovu se musí písemně doložit vyučujícímu lékařským potvrzením, popřípadě požádat o uvolnění z hodin tělesné výchovy, v případě odchodu žáka z vyučování přebírá zákonný zástupce za žáka odpovědnost
 - ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů, na žádost zákonného zástupce, zcela nebo zčásti uvolnit žáka z vyučování některého předmětu, zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu

b) Režim školy:

- provoz školy je v rozmezí od **6:30 h – 15.45 h**
- ranní družina/dohled nad žáky 6.30 h – 7. 30 pověření zaměstnanci školy
- před vstupem do školní budovy žáci zazvoní u vchodových dveří a po vizuální kontrole zaměstnancem školy jsou vpuštěni dovnitř budovy, uzavřou za sebou vstupní dveře, v šatně se odstrojí a odchází do školní družiny, kde se hlásí zaměstnanci školy
- v 7:30 h jsou žáci odvedeni do svých tříd, kde jsou předáni učiteli
- vyučování začíná v **7.45 h**, žák by měl být ve třídě nejpozději 5 minut před začátkem vyučování
- žákům je umožněn vstup a pobyt v budově nejméně 20 minut před začátkem vyučování a o přestávce mezi dopoledním a odpoledním vyučováním – dozor zajištěn pověřeným zaměstnancem školy

1. vyučovací hodina :	7:45 h - 8:30 h	přestávka 10 min
2. vyučovací hodina :	8:40 h - 9:25 h	přestávka 25 min
3. vyučovací hodina :	9:50 h - 10:35 h	přestávka 15 min / venkovní, dozor pověřený pedagog , vychovatelka/
4. vyučovací hodina :	10:50 h - 11:35 h	přestávka 10 min
5. vyučovací hodina :	11:45 h - 12:30 h	přestávka 10 min
6. vyučovací hodina :	12:40 h – 13:25h	

provoz školní družiny: ranní: 6:30 h - 7:00 h, 10:35 h - 10:50 h

odpolední: 11:35 h - 15:45 h (případné změny vyhrazeny v provozním řádu)

dohled nad žáky: 7:00 h – 7:30 h

zájmové kroužky a náboženství : po – pá v odpoledních hodinách (viz informační tabule)

- po skončení vyučování odcházejí žáci společně s vyučujícím do šatny a jsou pak hromadně

- odvedení do školní jídelny nebo předání vychovatelce školní družiny nebo odcházejí domů, z oběda vede žáky vyučující též hromadně a žáky navštěvující ŠD předá vychovatelce
- doprovázející pedagog po odchodu všech svých žáků překontroluje uzavření dveří do budovy
- ve dnech odpoledního vyučování je v čase polední přestávky pro žáky zajištěn pobyt ve školní družině
- v době po vyučování mají právo se po budově školy pohybovat jen žáci, kteří zde mají nějakou zájmovou činnost, doučování či využívají školní družinu
- při odchodu z budovy opět mají žáci povinnost pečlivě uzavřít vchodové dveře
- žáci si vždy uloží svršky v šatně a zde se přezouvají do bezpečné obuvi dle pokynů třídních učitelů
- škola ručí pouze za věci, které potřebuje žák ke své činnosti ve škole, a které uložil na své místo (tím je šatna, třída a na požádání sborovna či ředitelna a to po dobu vyučování)
- pokud žák z vážných důvodů přinese do školy větší částku peněz či cenné předměty, uschová si je u třídního učitele nebo jeho prostřednictvím v ředitelně - jiný způsob ukládání věcí a peněz je na vlastní riziko žáka a škola nenese za takovéto chování odpovědnost, ztrátu věcí nahlášenou dodatečně (po odchodu ze školy) nemůže škola odškodnit
- škola nezajišťuje úschovu jízdních kol a neodpovídá za jejich ztrátu či poškození
- při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti
- škola při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů (drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality a delikvence, virtuálních drog (počítače, televize, video), patologického hráčství, záškoláctví, šikanování, vandalismu aj, forem násilného chování, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu, týrání, zneužívání, ...), projevy výše uvedených patologických jevů zakazuje
- škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků připadnout více než 30 žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění, po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví na předem určeném místě a v předem určeném čase
- místo a čas shromáždění žáků a skončení akce škola oznámí nejméně 2 dny předem zákonným zástupcům žáků, ve výjimečných případech zajistí pověřený pracovník informace zák. zástupců neprodleně v průběhu akce, popř. vyčká jejich příchodu i po skončení akce, pokud to bezpečnost žáků vyžaduje
- škola zakazuje prodej potravin, které jsou v rozporu s výživovými požadavky na zdravou výživu žáků
- škola vede evidenci školních úrazů žáků, vyhotovuje a zasílá záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím
- o všech přestávkách je umožněn pohyb žáků mimo třídu, přestávka po třetí vyučovací hodině je, za příznivého počasí, určena k pobytu žáků mimo budovu školy – hřiště u školní budovy
- v období školního vyučování může ředitel školy ze závažných důvodů, zejména organizačních a technických, vyhlásit pro žáky nejvýše 5 volných dnů ve školním roce

Režim při mimoškolních akcích:

- pro pořádání mimoškolních akcí platí zvláštní směrnice školy zahrnující i oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků - školní výlety
- za dodržování předpisů o BOZP odpovídá vedoucí akce, který je určen ředitelem školy
- součástí výuky je také výuka plavání (rozsah nejméně 40 h/ docházka 1. st. ZŠ), lyžařský výcvik (běžky), do výuky mohou být zařazeny také další aktivity jako bruslení, atd., těchto aktivit se mohou účastnit pouze žáci zdravotně způsobilí

c) Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Dohled nad žáky:

- dohled nad žáky je zajištěn po celou dobu provozu školy
- před vyučováním zajišťuje dohled pověřený zaměstnanec školy
- v průběhu vyučování a přestávek zajišťuje dohled vyučující / pověřený zaměstnanec školy do doby, kdy žáky předá jinému vyučujícímu / vychovateli / asistentce
- v době polední přestávky zajišťuje dohled pověřený zaměstnanec školy
- v době činnosti zájmových kroužků zodpovídá za bezpečnost žáků vedoucí zájmového kroužku / pan - v době výuky náboženství zodpovídá za bezpečnost žáků vyučující náboženství
- do budovy školní jídelny nepřechází žáci nikdy samostatně, ale vždy za doprovodu vyučujícího nebo vychovatelky / asistentky
- bezpečnost a ochranu zdraví žáků ve škole zajišťuje škola svými zaměstnanci, pedagogickými i nepedagogickými
- bezpečnost a ochranu zdraví žáků s PAS (poruchou autistického spektra) viz krizový plán
- pro případ výjimečných situací má škola vytvořen krizový plán, který je jasný a závazný pro každého pracovníka školy
- zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, může ředitel školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků určit pouze, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům
- poučení o bezpečnosti před každou akcí i během akce, pravidelné poučení o bezpečnosti 1x měsíčně – zápis do TK
- dodržování dohodnutých pravidel - žáci musí informovat dozor, pg. pracovníky, o svém pohybu při vyučování, ŠD, zájmovém kroužku, mimoškolní akci, plavání, pobytu na šk. hřišti, výletech, vycházkách, aj.)
- žáci nesmí bez dovolení opustit školu, ŠD, kurz plavání, vycházku, aj.
- žák nesmí bez dovolení používat tv. nářadí, ribstoly, ležet na stromy v okolí školy, ani na jiné překážky v jejím okolí (lešení, kupy dřeva, dopravní prostředky, aj.)
- uzamykání školy z bezpečnostních důvodů

Předávání žáků (vedoucí zájmových kroužků, vyučující náboženství)

- po dobu trvání zájmového kroužku / náboženství (viz rozpis), odpovědnost za přihlášené žáky přebírá vedoucí zájmového kroužku / vyučující náboženství
- vedoucí zájmového kroužku / vyučující náboženství si žáky vyzvedává osobně z družiny
- po skončení zájmového kroužku / náboženství vedoucí zájmového kroužku / vyučující náboženství:
 - žáky, kteří dál pokračují ve školní družině, osobně předá paní vychovateli
 - žáky, kteří odchází domů, pohlídá až do jejich odchodu ze školy

Předávání žáků zákonným zástupcům (dále jen rodiče):

- zákonný zástupce žáka, který si vyzvedává své dítě v průběhu vyučování/ostatních činnostech organizovaných ve škole, zazvoní u vstupních dveří, dohlížející zaměstnanec jej identifikuje a žáka mu předá
- pokud zaměstnanec zákonného zástupce nezná nebo ho neidentifikuje s jistotou, je povinen se ujistit, že předává žáka oprávněné osobě, popřípadě žáka nepředat
- v odůvodněných případech vpustí zaměstnanec zákonného zástupce do budovy a žáka předá osobně (nevolnost, úraz, apod.), jinak vyčká zákonný zástupce před školou
- předávání žáků zákonným zástupcům na mimoškolní akci je možné pouze prostřednictvím osobního kontaktu
- stejná pravidla platí i pro pověřené osoby, které vyzvedávají žáka ze školy- nutný písemný souhlas zákonného zástupce

Vstup rodičů a dalších osob do budovy školy:

- budova je po celý den uzavřena, proto každý vstup do školy je možný pouze po zazvonění na zvonek

- a následném otevření dveří (dálkově nebo ručně)
- návštěvám otevírá hlavní vchod učitel, v jehož třídě je umístěn přenosný zvonek nebo videotelefon.
 - každý identifikovaný návštěvník oznámí důvod návštěvy
 - pokud jde o osobu známou (rodič, pravidelný dodavatel služeb, apod.) je vpuštěn do budovy
 - pokud se jedná o osobu neznámou, je zaměstnanec povinen sejít ke vchodu a zjistit osobně, kdo a za jakým účelem do budovy vstupuje, takový zaměstnanec poté odpovídá za pohyb cizí osoby po budově, podezřelé chování cizího návštěvníka okamžitě oznámí řediteli školy osobně nebo telefonicky
 - pracovníci stavebních firem a organizací, které ve škole provádí údržbu a opravy mohou do budovy vstupovat pouze s vědomím ředitele školy, ředitel poté rozhodne, jaký způsob zajištění bezpečnosti školy je nutné zvolit
 - každý, kdo rodiče či další osoby do školní budovy vpustí, je povinen také zkontrolovat odchod tohoto návštěvníka
 - žáci nesmí otevírat dveře bez svolení nebo doprovodu zaměstnance školy

d) Podmínky zacházení s majetkem

- při jakémkoliv úmyslném poškození školního nábytku a dalšího vybavení učeben i ostatních prostor, kam vstupují žáci, jsou žáci povinni uvést vše do původního stavu, anebo plně uhradit vzniklou škodu
- každé úmyslné poškození majetku školy se hodnotí jako kázeňský přestupek žáka, škola má právo vyžadovat náhradu škody v souladu s příslušnými právními normami
- jakékoliv závady na nábytku a dalším vybavení školy hlásí žáci správci učebny nebo svému třídnímu učiteli, který celou věc sděluje řediteli školy
- žáci jsou povinni oznamovat svému vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo vedení školy závady a nebezpečí, která by mohly vést ke vzniku škody na majetku školy
- žáci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením a vrátit jej na konci roku v řádném stavu

e) Klasifikační řád – viz příloha č. 1

Školní řád nabývá účinnosti dne 1. 9. 2018

Mgr. Hana Chadimová
ředitelka školy

Příloha č. 1

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Zásady klasifikace

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k individuálním (SVP, autismus, ADHD,...) a věkovým zvláštnostem žáka, i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Stupeň hodnocení a klasifikace

Pro I. stupeň se vysvědčení zapisuje na platné tiskopisy - SEVT.

Hodnocení a klasifikace v 1.-5. ročníku

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni:

I. stupeň 1 – 2 – 3 – 4 – 5

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1..... velmi dobré

2..... uspokojivé

3..... neuspokojivé

Celkový prospěch žáka se hodnotí těmito stupni:

v 1.-5. ročníku: prospěl s vyznamenáním – prospěl – neprospěl

Žák je hodnocen stupněm:

Prospěl s vyznamenáním,

není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5, v žádném předmětu nebyl hodnocen stupněm 3 a jeho chování je velmi dobré.

Prospěl,

není-li v žádném z povinných nebo volitelných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

Neprospěl,

je-li v některém z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

Hodnocení žáků s SVP, autismem, ADHD,....

Možnost klasického, slovního nebo kombinovaného hodnocení. Slovní či kombinované hodnocení - na žádost zákonných zástupců, na doporučení PPP (speciální tiskopisy pro slovní nebo kombinovanou klasifikaci - SEVT). Tato zásada se týká žáků 1.-5. ročníku. Měl by se klást důraz na pozitivní aspekty žáka, aby se posílil jeho zájem o učení a nedocházelo k dalšímu prohlubování poruchy. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte tak, aby nepřevládalo negativní hodnocení vyvolané poruchou.

Celkové hodnocení:

Klas. stupeň	Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	Úroveň myšlení	Vyjadřování myšlenek	Aplikace Vědomostí, řešení úkolů (zvláště praktických) chyby jichž se žák dopouští	Píle a zájem o učení
1	bezpečně ovládá	Pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	Výstižné a velmi přesné	Spolehlivě a svědomitě užívá vědomostí a dovedností. Pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou	Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	ovládá	Uvažuje samostatně	Celkem výstižné	Dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dělá malé, nepříliš časté chyby	Učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	Menší samostatnost v myšlení	Nedovede se vyjádřit dosti přesně	Řeší za pomoci učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby jichž se dopouští	V učení a v práci nepotřebuje větších podnětů
4	Ovládá jen částečně, má značné mezery ve vědomostech a	Myšlení nesamostatné	Myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	Dělá podstatné chyby a nesnadno je překonává	Malá zájem o učení, potřebuje stále pomoc a

	dovednostech				pobídky
5	neovládá	I na návodné otázky učitele odpovídá nesprávně	Nedovede se vyjádřit	Praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele	Veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinné

Učitel při klasifikaci stále přihlíží k druhu a stupni nápravy poruchy. Postupuje podle pokynů PPP a podle domluvy se zákonným zástupcem žáka, třídním učitelem, ředitelem školy (doučování, individuální plány, plán pedagogické podpory, pedagogická intervence, individuální přístup v hodinách, přítomnost asistenta pedagoga aj.)

Hodnocení v zájmových útvarech

Zájmové útvary se na vysvědčení nehodnotí, ani se nezaznamenávají do dokumentace školy. Způsob hodnocení účasti či práce žáků v zájmovém kroužku si volí vedoucí kroužku sám.

Hodnocení žáků nadaných

Těmto žákům je v hodinách věnována individuální péče. Po zvládnutí probraného učiva při samostatné práci je jim přidělena náročnější práce navíc s využitím encyklopedií, nebo jiné odpovídající literatury, IT, PC, aj.. Učitel se snaží zaměstnat takového žáka tak, aby se v hodinách dále rozvíjel.

Výstupní hodnocení

Nevydává se.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- 1) soustavným sledováním výkonů žáka** a jeho připravenosti na vyučování různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové);
- 2) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami** předepsanými učebními osnovami;
- 3) didaktickými testy;**
- 4) analýzou různých činností žáka;**
- 5) konzultacemi** s pracovníky PPP, třídním učitelem nebo ředitelem školy.

Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Výjimečně v nejbližším možném termínu.

Po nemoci je žák omluven z psaní kontrolní písemné práce po dobu 1-2 hodin daného předmětu – podle domluvy s vyučujícím. Žák má povinnost doplnit si probranou látku, ta je mu, pokud má zájem, vysvětlena.

Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují dávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut) – není stanoven počet v jednom dnu.

Termín čtvrtletní písemné práce, která trvá déle než 25 minut, prokonzultuje učitel s třídním učitelem a zapíše je do plánu písemných prací, aby se předešlo psaní více čtvrtletních prací v jednom dni.

Klasifikace žáka

- 1) Podle uvedených kritérií se klasifikují žáci ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu 1.-5. ročníku.
- 2) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět. Využije i sebehodnocení žáka. Výjimku tvoří komisionální zkoušek nebo opravné zkoušky.
- 3) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k individuálním zvláštnostem žáka (SVP, ADHD, aj.), systematičnosti v práci žáka, k jeho aktivitě, pílí a přístupu ke vzdělávání, k domácí přípravě, úpravě sešitů po celé klasifikační období. **Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.**
- 4) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
- 5) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky **celkové klasifikace** do katalogových listů, popřípadě přiloží slovní hodnocení předmětů, které nejsou u žáka klasifikovány. Ve výjimečných případech (dlouhodobá nepřítomnost žáka) lze provést klasifikaci/písemné hodnocení až po pedagogické radě.

Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:

- úroveň dosažených výsledků vzdělávání
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení, kvalita a rozsah
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- schopnost nalézt, třídit a interpretovat informace
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost a originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkonů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků, Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, nepřesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev může být méně estetický a má menší nedostatky. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky, V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je někdy málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc ostatních.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mývají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.
- žáci jsou navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno
 - žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků
 - sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací
 - pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje
 - sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáky
 - žák má právo na své sebehodnocení

Zásady pro používání slovního hodnocení

Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“)

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení vychází:

- z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
- z pracovního tempa
- ze schopnosti samostatně pracovat
- ze schopnosti soustředit se

Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka. Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:

- osvojení znalostí základního učiva
- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)

Žák může být slovně hodnocen pouze s písemným souhlasem zákonného zástupce. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy, a to na návrh vyučujícího daného předmětu, popřípadě třídního učitele. Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

- žák, který je slovně hodnocen, a to bez kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl nebo neprospěl.
- žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
- žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení

zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

Celkové hodnocení žáka

Postup do vyššího ročníku:

Postup do vyššího ročníku se řídí § 52 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů, s výjimkou těch, ze kterých byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník.

Nelze-li žáka ze závažných důvodů hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro klasifikaci náhradní termín tak, aby hodnocení mohlo být provedeno nejpozději do dvou měsíců od skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se v prvním pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit ke konci 2. pololetí, určí ředitel pro klasifikaci náhradní termín tak, aby hodnocení mohlo být provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák podmíněně navštěvuje nejbližší vyšší ročník.

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů, ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o jeho komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím ředitel školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná do 14 dnů od doručení žádosti.

Informování o prospěchu

Zákonného zástupce informuje o prospěchu a chování žáka:

- třídní učitelé na třídních schůzkách 4x ročně
- pokud žák neprospívá z jednoho nebo více předmětů, informuje zákonného zástupce třídní učitel neprodleně, ústně nebo telefonicky po předběžné domluvě

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a výchovná opatření

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Zpravidla se přes důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy (důtka však není podmínkou) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu pracovní podmínky pro vyučování nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Žák má neomluvené 3 a více vyučovacích hodin i neplnění si svých základních školních povinností. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.

O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

Výchovná opatření

Pochvaly

- drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky
- třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu (nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci), za záslužný čin nebo za školskou či občanskou iniciativu
- ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi o projednání v pedagogické radě pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci
- udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy a do žákovské knížky žáka, a to bezprostředně po jejím udělení
- udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy a na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena

Opatření k posílení kázně

Napomenutí třídního učitele

Napomenutí uděluje třídní učitel, a to bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí informuje ředitele školy. Zákonným zástupcům je napomenutí oznámeno prostřednictvím zápisu v žákovské knížce, popř. i ústní informací na třídní schůzce.

Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to bezprostředně po přestupku. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni dopisem, jehož součástí je přesný důvod udělení a návratka, pomocí které zákonní zástupci potvrdí převzetí oznámení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které by za stejné nebo podobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat se zákonnými zástupci.

Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni dopisem, jehož součástí je přesný důvod a návratka, pomocí které zákonní zástupci potvrdí převzetí oznámení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo podobné přestupky, je třídní učitel povinen důtku osobně projednat se zákonnými zástupci.

Udělená opatření k posílení kázně se zaznamenávají do katalogových listů. Výše uvedená opatření k posílení kázně se nemusí udělovat v daném pořadí. Každý přestupek se hodnotí zvlášť.

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Kde si to učitelé uvědomují, nalezneme vždy dobře naučené třídy. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Při vyučování upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včasné, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit, nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení a samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno

známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání. Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.

Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.

Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.

Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.

Používáme činnosti přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.

Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladu si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.

Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.

K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.

Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.

Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení (viz bod 1).

Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům
- má diagnostikovat učební problémy

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymyšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je přezkontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí
- písemnou práci na závěr určitého celku nezádáváme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou jej s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo co nejlépe. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Proto dalším osvědčeným způsobem je **kombinovat známku s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti žáka.